

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

02 08 2024

м. Київ

№ 1101

Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Відповідно до частини шостої статті 10, пункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», підпункту 12 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (зі змінами), з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 року № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 року № 584), та погодження Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол № 13 (63) від 23 липня 2024 року)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт галузі знань 01 Освіта / Педагогіка для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (далі – стандарт вищої освіти), що додається.
2. Увести в дію стандарт вищої освіти, затверджений цим наказом, з 2024/2025 навчального року.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Винницького М.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
02 08 2024 № 1101

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>третій (освітньо-науковий)</u> (назва рівня вищої освіти)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>доктор філософії</u> (назва ступеня вищої освіти)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр та назва галузі знань)
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>017 Фізична культура і спорт</u> (код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ
2024

I Преамбула

Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України

02 08 2024 р. № 1101.

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт Науково-методичної комісії № 1 із загальної, професійної освіти та спорту сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:

РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ:

Андрєєва Олена Валеріївна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри оздоровчо-рекреаційної рухової активності Національного університету фізичного виховання і спорту України (голова підкомісії);

Бріскін Юрій Аркадійович, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри теорії спорту та фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського (заступник голови підкомісії);

Кутек Тамара Борисівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, декан факультету фізичного виховання і спорту Житомирського державного університету імені Івана Франка (секретар підкомісії);

Белікова Наталія Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії фізичного виховання та рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Захаріна Євгенія Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри управління фізичною культурою і спортом Національного університету «Запорізька політехніка»;

Сергієнко Володимир Миколайович, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри фізичного виховання і спорту Сумського державного університету

Додатково залучені фахівці:

Дутчак Мирослав Васильович, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор кафедри оздоровчо-рекреаційної рухової активності Національного університету фізичного виховання і спорту України

Борисова Ольга Володимирівна, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України

Передерій Аліна Володимирівна, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, професор кафедри теорії спорту та фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт Науково-методичної комісії № 1 сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол № 1 від 14.02.2022 р.

Стандарт розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол № 19 від 15.09.2022.

Фахову експертизу проводили:

Мулик В'ячеслав Володимирович, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, ректор Харківської академії фізичної культури і спорту

Москаленко Наталія Василівна, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, проректор з наукової діяльності Придніпровської академії фізичної культури

Сушко Руслана Олександрівна, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, професор кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту

Методичну експертизу проводили:

Калашнікова Світлана Андріївна, доктор педагогічних наук, професор; член-кор. НАПН України, радник дирекції Інституту вищої освіти НАПН України; Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+

Слюсаренко Олена Миколаївна, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник; перший заступник директора Інституту вищої освіти НАПН України

Таланова Жаннета Василівна, доктор педагогічних наук, професор; менеджер з аналітичної роботи Національного Еразмус+ офісу в Україні; головний науковий співробітник відділу забезпечення якості вищої освіти Інституту вищої освіти НАПН України

Стандарт розглянуто Федерацією роботодавців України.

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень і пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт Науково-методичної комісії № 1 із загальної, професійної освіти та спорту сектору вищої освіти науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

Стандарт погоджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, протокол № 13 (63) від 23.07.2024 р.

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Форми здобуття освіти	Очна, заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії фізичної культури і спорту
Професійна кваліфікація	
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність – 017 Фізична культура і спорт
Опис предметної області	<p><i>Об'єкт вивчення та діяльності:</i> методологічні підходи, теоретичні засади, традиційні та інноваційні технології, явища, процеси у фізичній культурі і спорті, комплексні проблеми підготовки кадрів для сфери фізичної культури і спорту, проблеми забезпечення рухової активності, здорового способу життя, спортивної підготовки та змагальної діяльності в різних видах олімпійського, неолімпійського, адаптивного та професійного спорту.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері фізичної культури і спорту, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення для сфери фізичної культури і спорту.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття, категорії, теорії, концепції фізичного виховання, оздоровчо-рекреаційної рухової активності, спортивної підготовки та змагальної діяльності в олімпійському, неолімпійському, адаптивному та професійному спорті.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи опрацювання результатів досліджень, методи моделювання та проектування освітнього процесу, спортивної підготовки, оздоровчо-рекреаційної діяльності, технології науково-педагогічної діяльності; цифрові технології, специфічні прийоми, методи і методики фізичної культури та спорту.</p>

	<i>Інструменти та обладнання:</i> сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмне забезпечення; бібліотечні та цифрові ресурси; програми статистичної обробки та візуалізації даних; комп'ютерна техніка та мультимедійне обладнання; мережеві ресурси, спеціальна апаратура та інструменти, необхідні для наукових досліджень, професійній та освітній діяльності у сфері фізичної культури і спорту.
Академічні права випускників	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
Працевлаштування випускників	Посади науково-педагогічних або наукових працівників у закладах вищої освіти, наукових установах, суб'єктах сфери фізичної культури і спорту.

III Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та їх результатів навчання

Для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії можуть вступати особи, що здобули освітній ступінь магістра.

Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній ступінь вищої освіти за іншими спеціальностями, повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

IV Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Освітньо-наукова програма складається з освітньої та наукової складових. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії за спеціальність 017 Фізична культура і спорт становить 30-60 кредитів ЄКТС.

V Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері фізичної культури і спорту, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

	<p>ЗК02. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері фізичної культури і спорту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері фізичної культури і спорту й дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.</p> <p>СК02. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері фізичної культури і спорту, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СК03. Здатність інтегрувати знання з різних галузей, застосовувати системний підхід та враховувати правові, етичні та інші аспекти під час розв'язання комплексних проблем у сфері фізичної культури і спорту та проведення досліджень.</p> <p>СК04. Здатність використовувати сучасні наукові методи, інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та науково-педагогічній діяльності у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>СК05. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові та інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту та з дотичних до неї напрямів та управляти ними.</p> <p>СК06. Здатність здійснювати та організовувати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.</p>

VI Нормативний зміст підготовки доктора філософії, сформульований у термінах результатів навчання

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з фізичної культури і спорту та на межі галузей знань та спеціальностей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН02. Формулювати і перевіряти наукові гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень, наявні літературні дані.

РН03. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері фізичної культури і спорту та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів.

РН04. Досліджувати концептуальні моделі процесів і систем у сфері фізичної культури і спорту та ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів.

PH05. Критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у сфері фізичної культури і спорту.

PH06. Аналізувати, систематизувати та актуалізувати знання та/або професійну практику явищ і процесів у сфері фізичної культури і спорту в Україні та інших країнах світу із застосуванням наявних наукових даних та методів, проблем і тенденцій розвитку спорту, фізичної культури та оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних верств населення.

PH07. Вільно усно та письмово презентувати та обговорювати з фахівцями і нефаківцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми фізичної культури і спорту українською та англійською мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та закордонних наукових виданнях.

PH08. Розробляти та реалізовувати інноваційні комплексні наукові проекти, здійснювати патентно-ліцензійний пошук та підготовку заявок на отримання грантів на виконання досліджень у сфері фізичної культури і спорту.

PH09. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, обробки та аналізу отриманих емпіричних даних, використовувати сучасні статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

PH10. Проводити науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти, застосовуючи інноваційні форми, засоби та технології, здійснювати наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення освітнього процесу, розробляти і викладати навчальні дисципліни з фізичної культури і спорту та з дотичних напрямів.

VII Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації	Атестація здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми у сфері фізичної культури і спорту, або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Дисертація, наукові публікації, у яких опубліковані основні результати дослідження, не повинні містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.</p> <p>Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).</p>
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	

VIII Вимоги до створення освітніх програм підготовки за галуззю знань або групою спеціальностей (у стандартах рівня молодшого бакалавра), міждисциплінарних освітньо-наукових програм (у стандартах магістра та доктора філософії)

Для міждисциплінарних програм необхідно забезпечити набуття здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти не менше 50 % компетентностей і здобуття ними не менше 50 % результатів навчання, визначених цим стандартом за умови, що разом із іншими вимогами освітньої програми вони забезпечують набуття випускниками інтегральної компетентності, що визначена цим стандартом.

IX Вимоги професійних стандартів

Повна назва та реквізити відповідного Професійного стандарту	Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021 року.
Особливості Стандарту вищої освіти, пов'язані з наявністю Професійного стандарту	Кореляція компетентностей та трудових функцій викладача закладу вищої освіти (Професійний стандарт) з компетентностями та програмними результатами навчання (Стандарт вищої освіти)

X Додаткові вимоги до організації освітнього процесу для освітніх програм з підготовки фахівців для професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Додаткове регулювання не запроваджено.

XI Додаткові вимоги до структури освітніх програм, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Додаткове регулювання не запроваджено.

XII Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>

4. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (у редакції Постанова Кабінету Міністрів від 16.12.2022 № 1392). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
7. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм» від 01.02.2021 № 128. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0454-21#Text>
8. Наказ Держспоживстандарту від 28.10.2010 № 327 «Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
9. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
10. Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.10.2018 № 1171 «Про затвердження стандарту вищої освіти 017 «Фізична культура і спорт» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/05/26/017.Fizychna.kultura.sport-516-mahistr.docx>
11. Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.11.2020 № 1448 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/017-Fizkultura.sport-bakalavr.28.07.pdf>

Заступник генерального директора-керівник експертної групи

Алла РИБАЛКО

Пояснювальна записка

Стандарт вищої освіти містить вимоги до освітніх програм підготовки докторів філософії за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт стосовно:

обсягу освітньої програми для здобуття освітнього ступеня «доктор філософії» зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт;

рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за відповідною освітньою програмою;

переліку обов'язкових компетентностей випускника;

нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання;

форм атестації здобувачів вищої освіти;

вимог до створення міждисциплінарних освітньо-наукових програм;

Вимоги до компетентностей та результатів навчання узгоджені між собою та відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.

Таблиця 1 демонструє відповідність визначених Стандартом компетентностей та дескрипторів НРК, а таблиця 2 – відповідність результатів навчання та компетентностей.

Заклад вищої освіти самостійно визначає перелік дисциплін освітніх компонентів, форм організації освітнього процесу, видів навчальних занять, необхідних для задоволення визначених Стандартом вимог.

Наведений в Стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Заклади вищої освіти при формуванні освітніх програм можуть зазначати додаткові вимоги до компетентностей і результатів навчання. Заклади вищої освіти мають право використовувати власні формулювання спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому, щоб сукупність вимог освітньої програми повністю охоплювала всі вимоги стандарту.

Рекомендовані додаткові джерела інформації:

1. International Standard Classification of Education (ISCED 2011): <https://www.datenportal.bmbf.de/portal/en/G294.html#:~:text=ISCED%20was%20developed%20by%20UNESCO,facilitating%20national%20and%20international%20comparisons>.

2. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-fields-of-education-and-training-2013-en.pdf>;

3. The European Qualifications Framework: Supporting Learning, Work and CrossBorder Mobility. URL: http://www.ehea.info/Upload/TPG_A_QF_RO_MK_1_EOF_Brochure.pdf;

4. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area.;

5. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). [Режим доступу: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf];

6. Higher Education in the World 8 - Special issue. New Visions for Higher Education towards 2030. Barcelona, GUNi, May 2022. URL:

https://www.guninetwork.org/files/guni_heiw_8_complete_new_visions_for_higher_education_towards_2030_1.pdf

7. TUNING Educational Structures in Europe (Проект Європейської Комісії "Налаштування освітніх систем в Європі (для ознайомлення з прикладами стандартів та вимог до компетентностей для різних предметних областей) <http://www.ehea.info/cid101886/tuning-educational-structures-europe.html> .

8. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В.Г.Кременя. – Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с. – URL: <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/glossariy.pdf>

9. Бахрушин В.Є. Проблеми розроблення стандартів третього рівня вищої освіти в Україні. Освітня аналітика України. 2021. № 4(15). С. 46-59. URL: https://science.iea.gov.ua/wp-content/uploads/2022/01/EAU_415_2021-full.pdf.

10. Бахрушин В.Є. Стандартизація вимог до вищої освіти, як інструмент забезпечення якості вищої освіти: рівні вищої освіти та предметні області. Освітня аналітика України. 2020. № 2(9). С. 50–66.: URL: https://science.iea.gov.ua/wp-content/uploads/2020/10/4_Bakhrushin_29_2020_50_66.pdf.

11. Рашкевич Ю.М. Болонський процес: історія, стан та перспективи. Освітня аналітика України” • 2018, № 3 (4), С. 5–16 – URL: https://science.iea.gov.ua/wp-content/uploads/2018/12/5_16_Rashkevich.pdf

12. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – URL: https://lib.iitta.gov.ua/9412/1/%D0%A0%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BE%D0%BA_%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8_%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF_%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8.pdf

13. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / Авт.: В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с. – URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32308651.pdf>

**Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей
дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	Зн1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	Ум 1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики Ум 2 започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності Ум 3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	АВ1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності АВ2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
Інтегральна компетентність				
ІК	Зн 1	Ум 1, Ум 2, Ум 3,	К 1, К 2	АВ 1, АВ 2
Загальні компетентності				
ЗК 01	Зн 1	Ум 3	К 2	АВ 1
ЗК 02	Зн 1	Ум 1, Ум 2	К 2	АВ 2
ЗК 03	Зн 1	Ум 2, Ум 3	К 1, К 2	АВ 2
Спеціальні компетентності				
СК 01	Зн 1	Ум 1, Ум 2, Ум 3	К 1, К 2	АВ 1, АВ 2
СК 02	Зн 1	Ум 1, Ум 2, Ум 3	К 1, К 2	АВ 1, АВ 2
СК 03	Зн 1	Ум 1, Ум 2, Ум 3	К 1 К2	АВ 1
СК 04	Зн 1	Ум 1, Ум 2	К1	АВ 1, АВ 2
СК 05	Зн 1	Ум 2, Ум 3	К2	АВ 1
СК 06	Зн 1	Ум 1, Ум 2, Ум 3	К 1, К 2	АВ 1, АВ 2

**Матриця відповідності
визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей**

Програмні результати навчання	Інтегральна компетен- тність	Компетентності								
		Загальні компетентності			Спеціальні (фахові) компетентності					
	ІК	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	СК 01	СК 02	СК 03	СК 04	СК 05	СК 06
PH 01	+	+	+	+	+	+		+	+	
PH 02	+	+	+		+	+	+		+	
PH 03	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH 04	+	+	+	+	+		+	+	+	
PH 05	+	+	+	+	+	+		+	+	
PH 06	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH 07	+		+	+	+	+	+	+	+	
PH 08	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH 09	+	+	+		+	+	+	+	+	
PH 10	+	+	+		+	+	+	+	+	+

Примітка: «+» відповідність результатів навчання та компетентностей